

עבודת השם

פרשת "ויקהל-פקודי"

אבל אם זה אומר בכה וזה אומר בכה, וכל אחד רוצה שדבורו יהיה לפניו ולא לאחור ואומר דיין נצח, הם נעשים אגודות אגודות ונפק חורבא והיא לא תעלה, ומרעה אל רעה יוצאים, ובאים לידי מחלוקת אש להבת שלהבת ורעותיה מובאות אחריה רעות רבות, רחמנא ליצלן. וכבר אמרו משל לאגדה, אפילו אם היא של קנים, כל זמן שהם קשורים יחד אפילו גיבור שבגיבורים אינו יכול לשבור אותם, אבל כשהם אחת אחת הם קלים להישבר. ולא יהיה כקרה, כי עושה זאת בשם מסית ומדיח יקרא, אלא על דרך אמת, לנחותם הדרך ישרה, אז יעשה באופן זה כי היכי דלקבלו מנה. והגדר הגדול כדי להיות באחדות הוא שיקים מה שאמרה תורה (שמות כג ב) "אחרי רבים להטות". ואף אם נראה ברור בעיניו שהם טועים ואליו ראוי לשמע שהוא אומר דבר הגון, יבטל דעתו נגד דעתם, ויסיע גם הוא עם הרבים ואל יעבר על דעת חבריו, כמאמר רבי יוסי שאמר (שבת קיח, ב) מעולם לא עברתי על דעת חברי. (פלא יועץ)

"אלה פקודי המשכן משכן העדת, אשר פקד עלי פי משה..." (פקודי לחיבא) בפרשה זו קוראים על סיום בנין המשכן, ורבותינו הקדושים כתבו שהתורה רמזה על שני בתי המקדש שהיו ונחברו, בית ראשון החזיק ארבע מאות ועשר שנים (גימטריא "משכן") ובית המקדש השני החזיק ארבע מאות ועשרים שנה (גימטריאה המשכין עם חמש האותיות) אולם המתבונן במלאכת המשכן ובנייתו יראה, שהכול הוקם על ידי נדבותיהם של עם קדוש, בני אברהם יצחק ויעקב, שכולם רחמנים וגומלי חסדים. גברים, נשים וטף, כולם נרתמו לעבודת הקודש, ואפילו הנשים נתנו את המראות בהן היו מתקשטות. וכל מה שיכלו לתת מסרו באהבה ובשמחה לבנין המשכן.

מעלת נמילות חסדים גדולה היא מאוד, ואפילו כשאדם נותן מלחמו. וזהו מאמר חכמינו זכרונם לברכה: "המלווה לעני בשעת דחקו פרוש כשהוא עצמו (הנותן) דחוק, ועם כל זה הוא מלווה לחברו, הרי הוא גומל חסדים אמיתי, ורמוז עוד בפסוק: "מאשר שמנה לחמו והוא ייתן מעדני מלך", אדם לעצמו מסתפק בלחם, אך לאחרים הוא ייתן מעדני מלך.

במדרש מובא מעשה ברבי עקיבא וחבריו, שהלכו לעיר אחת למטרת צדקה וחסד, ועברו מבית לבית לזכות את יהודי העיר בצדקה. והנה כשהגיעו לבית אחד עמדו מחוץ לדלת ושמעו את בעל הבית אומר לבנו, שיביא את הירק הכי זול שבחנות. כששמעו זאת החכמים הלכו משם, משום שחשבו לעצמם: אם אדם זה מקמץ להוצאותיו, על אחת כמה וכמה שלא ייתן צדקה. לאחר כמה ימים עברו וראו את אותו אדם חורש

"ויקהל משה, את-כל-עדת בני ישראל-ויאמר אליהם..." (ויקהל להיא) משה רבנו הקהיל את כל עם ישראל בלי יוצא מן הכלל ומסר להם על אודות מעשה המשכן וכליו, ומדוע צריך לאסוף את כל כללות עם ישראל במצווה זו, כי לבנין המשכן דרושה האחדות כאיש אחד בכללות עם ישראל, כי הרי ראינו שלא חרב הבית אלא בעוון שנאת חנם, שזוהו שורש הפירוד והמחלוקת בעם ישראל, וכבר אמרו שאינו עתיד להבנות אלא ע"י אהבת חנם, שהיא מציאות האחדות כאיש אחד בעם ישראל, לכן כאשר משה רבנו מצווה על בנין המשכן הקהיל את כל עדת ישראל, ולכן פרשה זו נאמרה בהקהל דוקא ולאחר מעמד הר סיני, ששם זכו בני ישראל להגיע לשיא המדרגה של ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד, מאותו מעמד נצטוו על הקמת המשכן שדורש את אחדות עם ישראל. (וידבר יוסף)

אחדות היא עמוד גדולה לתקון העולם ולקיים כל דבר, ורוח המקום נוחה מאד מדבר זה, עד שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק (איוב כג, יג) "והוא באחד" "אחד" לא נאמר, אלא "באחד", שאין השכינה שורה בישראל אלא כשהם באחדות. וגדולה מזו אמרו על פסוק (הושע ד, יז) "חבור עצבים אפרים הנח לו" שאפילו אם עובדים עבודה זרה, כשהם באחדות אין מרת הדין יכולה לשלט בהם (תנחומא צו ז). וזה היה הטעם שלא עשה הקדוש ברוך הוא כליה בדור הפלגה כמו בדור המבול, לפי שהיה באחדות. וזה אצלי פשט הכתוב (בראשית יא ו) "הן עם אחד ושפה אחת לכולם". ועתה כיון שהם באחדות לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות, שאין מרת הדין יכולה לשלט בהם. הבה נרדה ונבלה שם שפתם (שם ז) שלא ישמעו איש שפת רעהו, כדי שיבנס מחלוקת ביניהם והיא מקום למדת הדין לשלט בהם. וכל חבורה שרוצים לעשות דבר ושיהא לו קיום והעמדה, צריך שיהיו כלם באגדה אחת, ואז כל רוחות שבעולם אין מזיזים אותם ממקומם.

17:28	כניסת השבת
18:27	צאת השבת
17:50	שקיעה
19:02	ה. תם
5:53	הנץ

הפטרה: "פה אמר השם"

חסדים בהונו ובאונו, וצריך לשמוח בכל מצות חסד שמגיעה אלינו ולפתוח לבנו וכיסנו, כדי שנוכה לעשות רצונו יתברך.

מספרים על רבנו ה"חפץ חיים" שהלך פעם להיות ראש ישיבה באיזו עיר. וזאת בתנאי שילמד רק לחצי שנה בלבד. לאחר תקופה זו קיבל ה"חפץ חיים" חמישים רובל שכר הלימוד של חצי שנה. ארז ה"חפץ חיים" את הפצוי, בגדיו ושאר הדברים ועמד לנסוע חזרה לעירו ראדין. אך כשהיה בשוק שמע שני אנשים מדברים אודות כלה יתומה שעומדים לפרק ולבטל את שידוכה, כיון שלא הביאה את סכום הנדוניה שהבטיחה. שאל ה"חפץ חיים" לכתבתה ורץ במהרה לביתה ונתן לה את כל הסכום שהיה בידו, עד הרובל האחרון, ואפילו כסף לנסיעות חזרה לא השאיר לעצמו. אחרי כן חשב ה"חפץ חיים" בסיפוק לעצמו, שעכשיו קיים מיצוה גדולה, והטעים שאינו דואג כלל לזה שלא השאיר כסף לנסיעות, משום שאותו מכירים כולם, ובוודאי יהיה מי שילווה לו כסף לנסיעות, אך את הכלה היתומה הזו, שום אדם לא מכיר, וממילא הסכנה אצלה גדולה יותר. (כותנת פסים)

בשדהו. שאל אותם העשירי: מדוע דלגתם על ביתי, ולא באתם לנבות גם ממני כסף לצדקה? התביש רבי עקיבא וחבריו לספר לו. אך כשראו שאין להם בררה ספרו לו שעברו ליד דלת ביתו ושמעו מה שציווה על בנו, ולכן אינם רוצים להטריח עליו וכו'. צחק העשיר ואמר להם: "להוצאות ביתי רשאי אני לקמץ אך לא לצדקה, ולכן לכו לביתי ואמרו לאשתי לתת לכם סל מלא דיגרי זהב". התפלאו רבי עקיבא וחבריו על הסכום הגדול שהפריש לצדקה, הלכו לביתו בהתפעלות רבה. כששמעה האישה את רצון בעלה שאלה את החכמים: "האם אמר לכם מידה גדושה או מחוקה?" ענו לה שאינם יודעים, כי לא פרש כלום. נכנסה האישה והביאה סל מלא דיגרים, ואמרה להם: "אם התכוון בעלי למידה גדושה, הרי לכם מידה גדושה, ואם נתכוון בעלי למידה מחוקה, הרי התוספת ממני, ושיוריד לי הסכום מכתובתי שקצב לי ביום "חופתי". התפעלו החכמים ממידת הגמילות חסדים של האישה והאיש, וכשספרו לו את דברי אשתו, הכפיל לה את סכום כתובתה מחמת צדקותה. כך היא מעלתה של גמילות חסדים, וכל אדם צריך להיות גומל

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

פינת ההלכות "דיני דליקה בשבת"

יה. דליקה שנגפלה בבית, ואין שם שום חשש סכנה, אף שאסור לכבות את הדליקה מכל מקום מותר לומר לגוי "כל המכבה אינו מפסיד" אף שעל-ידי כך הגוי מבין ומכבה את השריפה. ומותר אף לקרוא לגוי ולהביאו למקום הדליקה ולומר לו כל המכבה אינו מפסיד, וכן כל כיוצא בזה בהיזק הבא פתאום. אבל לא יעשה כן על-ידי קטן. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שעה)

יש. חוטי חשמל שנקרעו ונפלו לרחוב, ויש חשש שיגע בהם אדם ויבא לידי סכנה, יש מי שאומר שמותר להזעיק בטלפון את חברת החשמל כדי שישלחו מומחים לנתק את הזרם, ואין חיוב מעיקר הדין להעמיד שם אדם במשך כל השבת כדי להשגיח שלא יגעו בחוטים ויבואו לידי סכנה. ומכל מקום המחמיר לעמוד שם ולהזהיר את הבריות מפני הסכנה, כדי שלא יצטרכו לחלל את השבת, (באופן שיכולים להיזהר בדבר) תבוא עליו ברכה. (ילקוט"י שם עמ' שעו)

סיפור בהגשבים "ביקור מכריע" חלק א.

כאשר הרב עזריאל חייקין ואשתו החלו את שליחותם במרוקו לא חלמו שכעבור זמן קצר ימצאו את עצמם במקום אחר לחלוטין. זה היה בשנת תש"כ, והרב חייקין מונה לעמוד בראש ישיבת תומכי-המנימים בקזבלנקה. אולם כעבור זמן קצר נוצרו נסיבות שאילצו אותם לעזוב את מרוקו במהירות. בני-הזוג חייקין שיגרו מכתב אל הרבי מליובאוויטש, שיורה להם את מקום שליחותם הבא. התשובה לא איחרה לבוא: קופנהגן. כעבור זמן קצר כבר באו השניים לקופנהגן בירת דנמרק והחלו בשליחותם החדשה. באחד מביקוריו אצל הרבי הורה לו הרבי בסיום ה"יחידות" [=המפגש האישי]: "עליך להרחיב את גבולות פעילותך אל מעבר לקופנהגן ואף מעבר למדינת דנמרק. השתדל לחפש יהודים גם בכל חצי האי [=חצי האי הסקנדינבי, שבו המדינות נורווגיה ופינלנד]. מספר הרב חייקין: "מיד בשובי לביתי התחלתי לערוך נסיעות במדינות הסמוכות. גיליתי שבנורווגיה יש עיירות וכפרים שבהם פזורים יהודים מעטים, לעיתים אפילו שתי משפחות בעיר או משפחה אחת בכפר. בדרך-כלל גם לא ידעו דבר על יהדותם. יד ההשגחה זימנה לי יהודי ושמו שמואל-דוד פופוביץ, שגר בעיירה הלדן. הוא נרתם בכל ליבו לעזרתי, כדי לאתר ולקבץ עוד יהודים. הוא עצמו היה מיוצאי רומניה, וזכר כי בילדותו היה אביו לוקחו לפגוש אדמו"ר חסידי, שהיה בא לבקר בעירם. שמואל-דוד הצליח לאתר כעשרים יהודים מהכפרים ומהעיירות שבסביבתו. פעם אחת בשבוע היו הללו מתכנסים בביתו, והייתי בא ומוסר לפניהם שיעור, ומלמדם מושגים בסיסיים ביהדות. אט-אט החלו להתקרב לשמירת תורה ומצוות". בשלב מסוים החליט הרב חייקין כי לא דיי בשיעור. הוא חש כי מחובתו לבקר בכפרים עצמם ולהגיע אל יהודים נידחים, אשר גם מאמציו של שמואל-דוד לא הועילו לאתרתם. כך עשה. הוא החל במסעות בכפרים, ובכל מקום שמצא משפחה יהודית ישב ושוחח עמה בענייני יהדות. באחד מאותם מסעות אירע לו סיפור מיוחד במינו. "ערב אחד הגעתי לכפר קטן סמוך לעיירה הלדן. ידעתי על קיומה של משפחה יהודית אחת במקום, ורציתי לפגוש אותה. השעה כבר הייתה מאוחרת למדי, והתלבטתי אם ראוי לדפוק בדת בשעה כזאת. אך החלטתי שאין ברירה, כי מי יודע מתי יזדמן לי לפגוש את היהודים האלה. לשמחתי, נתקבלתי על-ידי הזוג בחביבות. ישבתי עם הבעל והאישה סביב השולחן, והרציתי את דבריי. הבחנתי בהבעת פניו של הבעל כי דבר-מה מעיק עלי. הוא מיעט לדבר ובעיקר הקשיב. גם האישה מיעטה להגיב. "בשלב מסוים קמה האישה והלכה לחדר אחר. פתאום ראיתי כי פניו של הבעל מאדימום!... **ההמשך יבוא!**

עלון זה לעילוי נשמת!

יגאל יוכפז בן שושנה	ברוך עובדיה בן שרה
שלום בן משה	שרה בת סלמה
שלום בן אברהם	אסתר בת חנה
יחזקאל אליהו בן סמרה	ציון עובדיה בן רחל
יעקב לקס בן אסתר	נעמי לקס בת אסתר
רבקה בת כאונו וחנניה	רחל עובדיה בת אסתר
אברהם דמתי בן אסתר	שלמה בן אליהו ושרה
יוסף צברי בן אהרון	דוד שורמזון בן חוה

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..